

tlel, ke ĝi estas perpendikla al la radiuso trafanta tiun saman punkton.

taolismo. Ĉina religia doktrino, atribuita al la du filozofoj Ĉuang-ca k Lao-ce, k celanta mistikan unuigon kun la Tao, t.a. kun la nedifinebla, nepersona principo imanenta en la universo.

tapiro 罽. Genro de mamuloj el la subordo de neparhufuloj, kun mallonga, movebla rostre, vivanta en Suda Azio k Sud-Ameriko (*Tapirus*).

tarda 𠂔. Malfrua.

tartro 𠂔. Miksaĵo el gipso k ~atoj, kiu formas feĉon en vino. ~ato. Salo de ~ata acido, devenanta da ~o. COOHCHOHCHOHCOOH. Vomiga ~ato. Kalia-antimonoksida kombinaĵo da ~ata acido, ematiko.

tatamo. Japana mato kun matraco, servanta kiel lito.

taŭro ANST 1 𠂔. Specio de bovo, ordinare tanata kiel dombesto (= bovo 2) (*Bos taurus*). 2 Virbovo: ~batalo (la konata hispandevana ludo); ~ofero (bapto en mitralismo). ~lsto. Toreadoro.

tegumento. 1 ♥ Tio, kio tegas, kovras, ŝirmas la korpon de animalo (ekz-e haŭto, skvamoj ktp). 2 𠂔 Membrano, kiu ĉe grajno tegas la embrion.

teko ANST 1 𠂔 Veziketo, en kiu formiĝas la sporoj de iaj fungoj (*theca*). 2 𠂔 Ĉambrato sekreciata de diversaj primitivaj animaloj (ekz-e kelkaj hidroidoj), en kiun ili povas ratiriĝi ĉe dangaro (*theca*). 3 Kolekto k kolaktujo de dokumentoj: *libro* ~o (= biblioteko), *karto* ~o, *filmo* ~o, *mapo* ~o, *gazeto* ~o. 4 Paperujo. Kp KLASILO, DOSIERO.

* **Teksl** ALD ~ostopi (tr). Ŝtopi truon en ŝtofo, refarante la varpon k la veston par fadenoj eltiritaj el alia peco de tiu ŝtofo, tial ke la ŝtopaĵo estas nerimarkabla.

tele. 𠂔. Internacia teknika prefikso, signifanta, ke la koncerna ago estas longdistanca plenumata k sen helpo de transmiŝilo (t.e. precipa per elektromagnetaj ondoj): ~konduki aviadilon; ~komunikoj; ~vidado, ~objektivo, ~presilo, ~lajpilo, ~mekaniko, ~foto.

telemetro. Optika instrumento, por mezuri la distancon, ja kiu staras neatingebla objekto. ~l (tr). Mezuri tiun distancon per ~o.

teleologio 𠂔. Doktrino pri la celaj kaŭzoj, bazita sur la kredo, ke ekzistas la intancata celo en la universo, aŭ almenaŭ an kalkaj ĝiaj partoj.

teluro 𠂔 Te. Elemento, kun atomnumero 52 k atomezo 127,5, mataloido, aperanta en la serio da sulfuro k seleno, k akordiĝanta kun ili en ecoj.

tempero 𠂔. Protrotekniko, laŭ kiu oni pentras per farboj miksitaj kun varmeta ovoŝlavo, gluakvo, figlakto aŭ vakso, anstataŭ kun olao: *freskoj pentritaj* ~e. ~l (x) 1 𠂔. Pentri ~e. 2 𠂔. Intence misagordi iomate la tonojn da instrumento, por igi ĝiajn intervalojn praktike uzeblaj en la harmonio: *la piano estas agordita laŭ egala ~ado*.

temporalo ♥. Ĉiu el la du ostoj formantaj la flankajn k malsuprajn partojn de la kranio, k entenantaj la internan orelon.

tenaca 𠂔. Elaste altenigama, malfacile etendebla, kiel, ekz-a, peĉo.

tenera 𠂔. Karesema, milde anema, kormola: ~aj paroloj, rido, manpremo.

tenso 𠂔. Grando kun *n*^a komponantoj, transformiĝantaj ĉe koordinato-transformado kiel la produktoj de la komponanto da *s* vektoroj en *n*-dimensia spaco (*s* = la rango de la tenso).

tentaklo 𠂔. Longa palpado ĉe la kapo aŭ ĉirkaŭ la buŝo da diversaj primitivaj animaloj, ekz-e hidroidoj, anelidoj. ~uloj. Subbrando de celomuloj, al kiu apartenas brizojoj k brakpieduloj (= Moluskoidoj) (*Tentaculata*).

teodolito 𠂔. Topografia instrumento, por mezuri angulojn inter vertikalaj ebenoj k zenitaj distancoj.

tapida 𠂔. Duonvarma.

* **Tero** ALD ~konjekto 𠂔. Tiu konekto per drato inter radiofono k la ~o, kiun oni faras por utiligi la ~surfacon kiel unu platon de granda kondensatoro, kies alla plato estas la anteno. ~kontakto 𠂔. Okaza kontakto de elektra kondukilo kun la ~o, kien elfluas k perdiĝas parto de la kuranto da la cirkvito. (Kp LUKI).